

Kitab Rut

Sin kanu Kitab Taurat

© 2017, www.maguindanaon.com

This work is licensed and shareable under the terms of the Creative Commons License:

Attribution-NonCommercial-NoDerivative Works (CC BY-NC-ND 4.0)
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

This license allows this work to be shared, copied and redistributed in any medium or format under the following terms: Appropriate credit and a link to the license must be given. The material may not be used for commercial purposes, nor may it be remixed, transformed or built upon.

Kitab Rut

Sia kanu Kitab Taurat

Bismillah Sir-Rahman Nir-Raheem

Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Dikena langun nu 'bpamalitalia kanu Kadenan na nakakineg den pantag kanu Muabitis a babay a bedtuan sa Rut. Na katawan nami i paidu bu sa lekitanu i nakabatia kanu kitab pantag kanu nia a babay.

Na sabap kanu limu nu Kadenan sa lekitanu na migkahanda sekanin sa makasalin nami su tudtulan kanu Rut sa basa a Maguindanaon. Su nia a tudtulan na sia nakadalem kanu Danden a Kitab a nakasulat sa basa a Hibru. Kagina ka madakel sa lekitanu i dili mataw matia sa basa a Hibru na inisalin nami sa basa a Maguindanaon su nia a tudtulan ka enggu tanu katuntayan sa mapia su ukit'u Kadenan enggu su manga pinggula nin kanu entu a timpu.

Su dalem'u nia a kitab na nanggula kanu samuk a timpu nu 'Bpamangukum. Silan ba a entu su kinemamal kanu Israil kanu timpu a da pan datu nu entu a dalepa. Na su babay ba a nia a si Rut a ganat sa dalepa a Muab na nakagkaluma sa mama a Yahudi a ganat kanu dalepa a Israil. Guna matay su kaluma nin na inipailay ni Rut su senep sa atay a kinakalimu nin kanu panugangan nin a si Nuimi enggu su senep sa atay a kinasalig'in kanu tidtu a Kadenan a pedsimban nu manga taw sa Israil. Daka nakagkaluma sekanin 'bpaluman sa mama a bedtuan sa Buas a ganat bun kanu maginged'u kaluma nin a minatay. Nakambata silan sa wata a

mama a nabaluy a katupuan nu Daud (Nabi Daud). Na su Daud na nabaluy a Sultan sa Israil.

Aden bun kitab pantag kanu 'Bpamangukum na inipailay sia ba su kapasang enggu kamalasaan sabap kanu kinataligkud'u manga taw nu Israil kanu Kadenan. Sia menem kanu dalem'u kitab'u Rut na inipailay menem u panun i kinapalihala kanu isa a babay a lapu a tinemalima kanu Kadenan nu manga taw nu Israil sa senep sa atay nin taman sa nakalusud sekanin kanu pinamili nu Kadenan a manga taw nin.

Na nia mauli sia na mangeni-ngeni tanu kanu Kadenan sa edsisinggumanan nin su lidseki nin ka enggu tanu katuntayan sa mapia su manga ukit'in.

Edsukul-sukul kami kanu apia entain i enggihad matia kanu nia ba a libelu pantag kanu Rut.

Palihalan tanu nu Kadenan kanu kabatia sa nia ba a tudtulan. Pangenin tanu bun i tabangan tanu nin sa mailay su guna-guna nu nia ba a kapaganadan taman sa makapamandu kanu muliataw tanu.

Kitab Rut

Sia kanu Kitab Taurat

1

¹ Kanu timpu a nia pan 'bpamegkamal na su 'bpamangukum lu sa bangsa na Israil na aden nakatingguma a masela a kinanggutem. Daka aden isa a mama a taw sa Bitlihim a sakup a Yudia i linemu sa bangsa na Muab a ped'in su kaluma nin enggu su dua kataw a manga wata nilan a mama ka lu pan silan migkakaleben. ² Nia ngala nu entu a mama na si Ilimilik enggu su kaluma nin na si Nuimi. Na su dua kataw menem a manga wata nilan na si Malun enggu si Kiliun. Tupu silan nu Iprat a taw sa Bitlihim a sakup'u Yudia.

Kanu kapegkakaleben nilan lu sa Muab na ³ minatay si Ilimilik. Na nia bu nasama na si Nuimi enggu su dua kataw a manga wata nin a mama. ⁴ Na nakagkaluma silan sa babay na Muab a bedtuan sa Urpa enggu Rut. Kanu dalem'u nakasapulu lagun a kapegkakaleben nilan lu ⁵ na minatay menem si Malun enggu si Kiliun. Kagina ka maitu na nia bun den nasama na si Nuimi ka da den kaluma nin enggu wata nin.

Su Kinauli ni Nuimi sa Bitlihim a Kaped'in si Rut

⁶ Guna makineg'i Nuimi i pinambalilidseki nu Kadenan sa mapia a masabpet su manga taw lu kanu dalepa a Yudia, na nagadil sekanin sa kaganat'in sa Muab a ped'in su manga mamanugang lun. ⁷ Na ginemanat den silan 'bpawang sa Yudia ugaid'a sia kanu kabpelalakaw nilan ⁸ na nia pidtalun ni Nuimi kanu manga mamanugang lun na "Nia mapia na embalingan kanu den kanu pegkalebenan nu manga ina nu ka pangeni-

ngenin ku kanu Kadenan i ikalimu kanu nin sa mana bun su kinakalimu nu sa laki enggu kanu manga wata ku a minatay den. ⁹ Na pangeni-ngenin ku bun kanu Kadenan i pagkaluman kanu nin 'bpaluman ka enggu aden makatuludu sa lekanu.”

Daka sinium den silan ni Nuimi sa ukit a kabpagetaw nin den kanilan. Ugaid'a namanguliang silan sa matanug ¹⁰ taman sa nia pidtalu nu manga mamanugang lun na “Di nami seka tagaken, munut kami sa leka lu kanu maginged'engka.”

¹¹ Ugaid'a nia inisumpat'i Nuimi na “Nia mapia na embalingan kanu den. Dua na manga wata ku, ngintu ka 'bpagunut kanu sa laki? Ngin i kataw nu lun, embata aku pamun sa manga wata a mama asal'a mapangaluma nu?

¹² Pamanguli kanu den ka di aku den man makagkaluma ka matua aku den. Apia nia ku lun basan i makagkaluma aku pan sa saguna bun ba a nia a magabi enggu makambata aku sa manga wata a mama ¹³ na di kanu man makatigkel sa di kanu makagkaluma sa ped taman a kagkasela nilan. Mapait a benal i inipananam'u Kadenan sa laki kumin sa lekanu.” ¹⁴ Na namanguliang menem silan. Daka sinium'i Urpa su panugangan nin ka nagetaw entu pan ka minuli sekanin ugaid'a si Rut na sinegedan nin si Nuimi ka initegel'in i ginawa nin sa kagkalidtabun nin.

¹⁵ Daka pidtalan ni Nuimi sekanin sa “Ilay ka Rut, su idas'engka na minuli den lu kanu maginged'in enggu kanu pegkakadenanen nin na tundug ka den sa lekanin muli.”

¹⁶ Ugaid'a nia inisumpat'i Rut na “Di aku nengka den pedsapali. Suguti aku den sa kaunut ku sa leka. Apia endaw ka mangay na lu aku bun ba mangay. Endaw ka 'gkaleben na lu aku bun ba. Su maginged'engka na mabaluy bun a maginged ku taman sa su Kadenan nengka na mabaluy a Kadenan ku. ¹⁷ Ka u endaw ka matay na lu aku bun ba matay taman sa lu aku den ba makalebeng. Na idsapa ku i tiuban aku nu Kadenan amaika

pitasen ku pan seka nia tabia na su kapatay i mapabpitas sa lekita.”

¹⁸ Na guna katawi ni Nuimi i senep sa atay ni Rut su kabpagunut'in na da den mambu sekanin edtalu.

¹⁹ Na tinemalus den silan lemalakaw taman sa nakauma den silan sa Bitlihim. Na kanu kinauma nilan na langun nu taw na nakakedu i ginawa nilan taman sa nakapamagidsaya su manga babay sa “Kena ba si Nuimi i nan?”

²⁰ Na nia pidtalu ni Nuimi na “Di aku nu den pembedtui sa Nuimi^a ka nia nu den ibedtu sa laki na Mara^b kagina su Barakat sa Langun na inipatala nin sa laki su sangat i kapait'in. ²¹ Na kanu kinaganat ku sia na pakasesengaw aku ugaid'a guna aku pambalingana nu Kadenan sia na nakalusak aku den. Na ngintu ka pembedtuan aku nu pan sa Nuimi inunta na tinaligkudan aku nu Kadenan taman sa pinatala aku nin sa kamalasaan?”

²² Na maitu ba i nanggula kanu kinambalingan ni Nuimi ebpun sa Muab a kaped'in su mamanugang lun a si Rut a taw sa Muab. Kanu kinauma nilan lu sa Bitlihim na 'bpagebpunan pedsabpet su barli.^c

2

Su Kinapanulabet'i Rut lu kanu Inawidan ni Buas

¹ Na aden kawasa enggu badtug a mama a bedtuan sa Buas. Nabpagali sekanin ni Nuimi sia kanu kaluma nin a si Ilimilik.

² Kanu isa a gay na nia pidtalu ni Rut kani Nuimi na “Suguti aku nengka

^a1:20 Nia maena nu **Nuimi** sa basa a Hibru na *magalaw*.

^b1:20 Nia maena nu **Mara** sa basa a Hibru na *mapait*.

^c1:22 **Su barli** na makalagid sa bantad, ipembubul lu kanu 'bpangangawidan. Katatapan na nia ba i pegken nu manga miskinan.

pan sa kalu ku kanu 'bpangangawidan ka enggu aku makapanulabet lu kanu 'gkaganatan nu apia entain i semugut sa laki.” Daka nia inisumpat'i Nuimi na “Mapia i entu dua na manga wata. Lu ka den.”

³ Kagina ka maitu na linemu den si Rut kanu 'bpagaganian ka enggu makapanulabet kanu 'gkangatagak'u 'bpamangumpay. Daka nia nin napanulabetan na su 'bpangangawidan ni Buas a pagali ni Ilimilik.

⁴ Na nakauma mambu si Buas a ebpun sa Bitlihim enggu sinalam'in su manga 'bpamagagani sa “Palihalan kanu nu Kadenan.”

Na sinumpatan nilan sa “Palihalan ka bun nu Kadenan.”

⁵ Daka nia nakaidsa ni Buas kanu 'gkasaligan nin na “Entain i babay a nan?”

⁶ Na nia inisawal'u 'gkasaligan nin na “Sekanin su babay sa Muab a minunut kani Nuimi kanu kinauli nin sia. ⁷ Nagetaw sekanin sa laki kagina mapita sa kapanulabet'in na sinugutan ku mambu sekanin. Na nan pamun i kinasilung'in.”

⁸ Guna su maitu na inubay ni Buas si Rut ka nia nin lun pidtalun na “Bai, pakikineg aku nengka. Da ka den 'bpanulabet lu kanu ped a inawidan ka sia ka den ba edtatanggunut kanu manga babay a 'bpamenggalebek sa laki.

⁹ Nia ka bu ilay na u endaw silan 'bpamangumpay ka lu ka den ba edtatanggunut. Inidtakena ku den kanu manganguda ku a mama i di ka nilan samuken. Amaika kamalan ka menem na kua ka sa mainem'engka lu kanu binangga a pinanageban nu manga mama.”

¹⁰ Na guna makineg'i Rut i entu na sinemugiud sekanin kanu lupa taman sa nia nin pidtalun na “Ngintu ka ipegkalimu aku nengka inunta na lapu aku bu sia?”

¹¹ Na nia inisawal'i Buas sa lekanin na “Katawan ku den su langun na kinakalimu nengka kanu panugangan nengka iganat den kanu kinapatay nu kaluma nengka. Na katawan ku bun i da nengka lilingaya temagak su

manga lukes'engka enggu su dalepa nengka ka sia ka mindalepa kanu dala demun katawan nengka lun. ¹² Na balasan ka nu Kadenan a pedsimban nu manga taw sa Israil kanu pinggula nengka a entu taman sa matalutup su balas'in sa leka ka sinaligan nengka sekanin a makapangelung.”

¹³ Daka nia inisumpat'i Rut na “Hu datu na sangat i kapia na palangay nengka sa laki. Na pinagkabagel'engka su ginawa ku kanu kananaw nu kadtalu nengka sa laki, sa apia da aku makalepeng kanu manga babay a 'bpamenggalebek sa leka.”

¹⁴ Guna mauma su kutika na kabpemaudtu na tinawag'i Buas si Rut sa “Bai, ubay ka sia ka kua ka sa pan a nia a makasudsak kanu pagasam.” Daka minayan den sekanin kanu ubay nu manga 'bpamenggalebek taman sa dinualan sekanin ni Buas sa sinendag a bantad. Na midtantu mambu keman si Rut enggu aden pan nasama nin.

¹⁵ Na guna menem sekanin embalingan manulabet na pinanutuman ni Buas su manga 'bpamenggalebek lun sa “Padtaday nu den sekanin kanu kabpamundut'in apia san pan kanu ubay nu manga pinanguyun na di nu den pedsapali. ¹⁶ Nia pan mula na makin nu pan sekanin panagaki sa manga tiugkayan na barli ka enggu aden mapamundut'in.”

¹⁷ Na taman sa edsukilep i kinapanulabet'i Rut lu kanu inawidan. Na guna nin penggunua su napanulabet'in na manga pat kasupa. ¹⁸ Entu pan na pinananggit'in ka minuli sekanin enggu inipailay nin kanu panugangan nin su kadakel'u nakua nin a barli. Na inenggay nin bun sa lekanin su nasama nin keman.

¹⁹ Na nia inidsa ni Nuimi sa lekanin na “Endaw ka tampal nanulabet sa barli kagina? Entain i kigkuan kanu inawidan a pinanulabetan nengka? Palihalan nu Kadenan su kigkuan kanu inawidan a napapanulabet sa leka!”

Saleta na pidsinantal'i Rut kanu panugangan nin u endaw sekanin nanulabet. Na nia nin pidtalun na “Su kigkuan kanu inawidan a

pinanulabetan ku na bedtuan sa Buas.”

²⁰ Na nia nadtalu ni Nuimi kanu mamanugang lun na “Palihalan sekanin nu Kadenan a di pakalipat kanu limu nin magidsan pan i bibiag udi na minatay.” Na nia nin pan pidtalu kani Rut na “Masupeg a benal i kinabpagali ta kanu mama a entu. Isa sekanin a wagib a mangaun^d enggu makatuludu sa lekita a nangabalu.”

²¹ Daka nia pamun pidtalu ni Rut na “Nia pan liu san na pidtalan aku nin sa lu aku demun kun manulabet a kaped'u 'bpamenggalebek sa lekanin taman a di matebas su kapedsabpet.”

²² Nia pamun inisawal'i Nuimi na “Mapia i entu dua na manga wata i lu ka demun panulabet a maped'u manga babay a 'bpamenggalebek kani Buas ka basi aden pan makagkaid sa leka u lu ka pan mangay kanu ped a inawidan.”

²³ Kagina ka maitu na lu den nanulabet si Rut a kaped'u manga 'bpamenggalebek kanu inawidan ni Buas taman sa kinasabpet kanu barli. Daka nanulabet bun sekanin kanu kinasabpet sa bantad. Mandiadi na lu bun sekanin pegkakaleben kanu panugangan nin.

3

Su Kinalu ni Rut kanu Tagikan

¹ Kanu isa a gay na nia pidtalu ni Nuimi kani Rut na “Dua na manga wata, dait a katunan ku seka sa madiwalay nengka ka enggu aden makatuludu sa leka. ² Kena ta ba nabpagali si Buas a mapulu nu manga

^d**2:20 Wagib a mangaun** Sia kanu adat-betad'u manga Yahudi kanu entu a timpu na amaika matay su kaluma nu isa a babay na dait a magkaluma nin su masupeg sa langun a pagali nu minatay. Su nia ba a taw i aden kawagib'in sa kaaun kanu entu a balu.

babay a nadtagapeda nengka lu kanu 'bpangangawidan nin? Pakikineg aku nengka sa mapia, saguna magabi na papembayug sekanin sa barli lu kanu tagikan. ³ Na enggula ka u ngin i edtalun ku sa leka. 'Bpaigu ka enggu 'gkamutan ka taman sa embalegkas ka su mapia sa langun a balegkas'engka entu pan ka angay ka lu kanu tagikan ugaid'a da ka pan babaya mapailay kani Buas. Amaika makapasad sekanin keman ⁴ na edsipati ka u endaw sekanin miga ka u makatulug den na lulud ka enggu sawai ka su tanggub'u ay nin^e ka iga ka lu kanu ubay nu ay nin. Na edtalun nin sa leka u ngin i dait a enggulan nengka.”

⁵ Daka nia mambu inisawal'i Rut na “Enggulan ku su langun nu pidtalu nengka a nan.”

⁶ Kagina ka maitu na linemu den mambu si Rut kanu tagikan ka ipenggulalan nin su langun nu inidtutuma nu panugangan nin. ⁷ Na guna makapasad keman enggu minem si Buas na napia a benal i ginawa nin taman sa linemu sekanin kanu ubay nu initambak a barli ka miniga sekanin. Endaw i kinatulug'in na mibpapalanat den mambu mubay si Rut ka sinawan nin su ay ni Buas entu pan ka miniga lu kanu ubay nu ay nin.

⁸ Kanu manga luk i gay na nakatekaw demun nakagedam si Buas. Na guna sekanin 'gkelid na nagaip sekanin ka aden babay a miniga lu kanu ubay nu ay nin! ⁹ Na naidsan nin sa “Entain ka?”

Na nia inisumpat'i Rut na “Hu datu, saki si Rut. Kagina masupeg a benal i kinabpagalia ta na wagib a maaun enggu matuludu aku nengka. Na

^e3:4 Sawai ka su tanggub'u ay nin Sia kanu adat-betad'u manga Yahudi na su kapedswa nu babay a balu sa tanggub a ay nu mama a masupeg sa langun a pagali nu minatay enggu su kabpagiga kanu ubay nin na isa a ukit a kabpangeni sa makakelung enggu kapapedtadem sa dait a kapakawingan nin su nabal.

'bpangenin ku sa leka i pakawingi aku a mana su adat-betad'u."

¹⁰ Na nia pidtalu ni Buas sa lekanin na "Bai, palihalan ka nu Kadenan. Su nia a kinakalimu nengka kanu maginged'ami na labi pan i kapia nin kumin kanu kinakalimu nengka kanu panugangan nengka kagina da ka pangilay sa manguda a mama magidsan pan i kawasa atawa ka miskin. ¹¹ Na da ka 'bpangandam Bai, ka enggulan ku su langun a 'bpangenin nengka. Katawan nu langun na taw kanu nia a bandal a inged^f i matidtu ka a babay. ¹² Benal su pidtalu nengka a masupeg i kinabpagali nu sa laki enggu wagib a temuludu sa leka ugaid'a aden pamun mama a labi pan i kasupeg a kabpagali nu kaluma nengka lun kumin sa laki. ¹³ Sia ka demun sa nia a magabi ka amag sa mapita na imbitiala ku su mama a pedtalu ku sa leka. Amaika miug sa kaaun nin sa leka na dait a kapakawingan ka nin. Ugaid'a amaika di menem miug na idsapa ku kanu Kadenan i pangaluman ku seka. Na maitu den ba, tulug ka den."

¹⁴ Daka tinemulug den ba a entu si Rut lu kanu ubay nu ay ni Buas taman sa mapita. Ugaid'a mimbangun sekanin unan nu da pan 'gkasisi su mapita kagina nia pidtalu ni Buas sa lekanin na "Da isa bu a makataw sa aden babay sia kanu tagikan." ¹⁵ Na nia pamun pidtalu ni Buas na "Belat ka su kayab'engka a nan." Saleta mambu na tinaguan den ni Buas sa barli a nem kasanduk a masela enggu inipapangutu nin lun entu pan ka mimbalingan lu kanu bandal a inged.

¹⁶ Guna makauli si Rut na inidsan sekanin ni Nuimi sa "Dua na manga wata na ngin i betad'u lakaw nengka?"

Daka pidsinantal den mambu ni Rut kanu panugangan nin su langun nu napasadan nu lakaw nin kani Buas. ¹⁷ Na nia pamun pidtalu ni Rut na "Inipadtapik'in sa laki su langun nu nia ba a barli ka di kun dait a

^f3:11 Su maena nu **bandal a inged** sa basa a English na *city*.

embalingan aku sia sa leka a dala mapananggit ku.”

¹⁸ Daka nia mambu nakasumpat'i Nuimi lun na “Tana ka den dua na manga wata ka katawan nengka bun u ngin i kapasadan nu nia ba. Di man temelen si Buas taman a di nin makapadtamel su entu sa saguna bun ba a nia a gay.”

4

Su Kinapangaluma ni Buas kani Rut

¹ Na linemu si Buas kanu bengawan nu bandal a inged⁸ enggu minayan sekanin lu ba. Na da gaid matana-tana na 'bpagukit su mama a pagali nu kaluma ni Rut a aden kawagib'in sa kabpangaun. Daka tinawag'i Buas sa “Pakat! Aut ka pan sia ka ipembitalia ku seka.” Na minubay den mambu sekanin taman sa minayan lu kanu ubay ni Buas.

² Daka napatawag si Buas sa sapulu kataw a manga kalukesan nu bandal a inged ka pinaayan nin bun lu. Na guna su nakapagagayan den silan ³ na nia nin pidtalu kanu pagali nin na “Katawan nengka na mimbalingan den si Nuimi a ganat sa Muab, na nia nin kalinian na 'bpasan nin su lupa nu kaluma nin a si Ilimilik a pagali ta. ⁴ Napagitung ku i dait a kasabutan nengka i nia. Na amaika pegkiugan nengka 'bpagaun na aun ka den kanu kaadapan nu manga 'bpamagagayan sia enggu kanu sapulu kataw a nia a manga kalukesan. Ugaid'a amaika di nengka pegkiugan 'bpagaun na edtalu ka sa laki ka saki i maun lun kagina da den salakaw a wagib a makaun lun.”

Daka nia pidtalu nu mama a entu na “Aunen ku.”

⁵ Guna su maitu na nia pan pidtalu ni Buas na “Kanu kapamasa nengka

⁸4:1 Kanu paganay, su ***bengawan nu bandal a inged*** na masupeg lu ba su pendidilimudan nu manga kalukesan a pembatunan sa manga bitiala.

kanu entu a lupa ni Nuimi na wagib i magkaluma nengka si Rut a taw sa Muab a balu nu pagali ta asal bu na di madadag kanu tupu nu minatay su entu a lupa.”

⁶ Daka nia nadtalu nu mama na “U maitu besen na di ku den inggulalan su kawagib ku sa kaaun lun kagina nia menem kadalan na kawalis na su manga muliataw ku. Makin seka demun i aun lun.”

⁷ (Na kanu entu a timpu na su adat-betad'u manga taw sa Israil na u 'bpamasan su isa a kaaden na ibpagawa nu pebpasa su talumpa nin ka ibpagenggay nin kanu namasa kagina entu ba i maumbal a amadan nu kapasadan.)

⁸ Guna su maitu na endaw i kinadtalu nu entu a mama kani Buas sa “Seka den i pamasa lun” na iniawa nin su talumpa nin.

⁹ Daka nia pidtalu ni Buas kanu manga kalukesan enggu kanu ped a manga taw a natabu lu na “Sekanu i manga saksi sa pinamasa ku den kani Nuimi su langun na kawalis'i Ilimilik, a nakabpusaka kani Kiliun enggu si Malun. ¹⁰ Na liu pan sa entu na wagib i magkaluma ku si Rut a taw sa Muab a balu ni Malun. Kagina ka maitu na di makaalat su kawalis'u namamatay sa ped a taw. Kanu maya ba a ukit na di bun madadag su ngala nilan kanu tarsilan nu manga tupu nilan. Sekanu i manga saksi makapantag kanu nia ba.”

¹¹ Nia mambu inisumpat'u manga kalukesan enggu su ped a manga taw lu na “Uway, pedsaksian nami! Palihalan nu Kadenan su entu a babay, a mana su kinapalihala nin kani Rakil enggu Lia^h a naebpunan nu bangsa na Israil. Seka menem na mabaluy ka a kawasa kanu manga Iprat enggu

^h**4:11** *Si Rakil enggu si Lia* na edsuled a manga kaluma nu Nabi Yakub. Silan enggu su dua kataw a ulipen nilan su ina nu sapulu enggu dua a katupuan nu taw sa Israil.

mabadtug su ngala nengka sa Bitlihim. ¹² Na su manga muliataw a inggay nu Kadenan sa leka a sia makanggulalan kanu nia a manguda a babay na mabadtug a mana su namuliataw nu katupuan nengka a si Parez a wata ni Yahudaⁱ enggu Tamar.”

¹³ Guna su maitu na pinangaluma den mambu ni Buas si Rut taman sa inidtiwalay nin den lu kanu walay nin. Na pinalihalan silan nu Kadenan ka migkagingay si Rut taman sa mimbata sa wata a mama. ¹⁴ Na nia pidtalu nu manga babay lu kani Nuimi na “Pugin su Kadenan ka inenggan kanu nin sa apu a makatebus sa lekanu kanu kinalusak'u! Pangenin-nengin nami i mabadtug sekanin sa Israil. ¹⁵ Maitu bun na makapagkabagel ka nin sa apia matua ka den enggu matuludu ka nin kanu kagkatua nengka. Su kalimu nu mamanugang sa leka na labi lawan pan kanu limu nu pitu kataw a manga wata a mama ka pimbata nin su apu nengka a mama!”

¹⁶ Daka sinakupu ni Nuimi su wata enggu tiniakapan nin sa mapia. ¹⁷ Na nia pidtalu nu manga babay a pagubay nilan na “Aden den wata ni Nuimi a mama.” Na nia nilan lun inipanggungala na si Ubid. Si Ubid ba a nia i nabaluy a ama ni Yisi enggu ama lukes'u Daud.^j

Su Katupuan nu Daud

¹⁸ Nia ba su tarsilan nu katupuan a ganat kani Parez: Si Parez na ama ni Hisrun. ¹⁹ Na si Hisrun menem i ama ni Ram enggu si Ram i ama ni Aminadab. ²⁰ Si Aminadab menem i ama ni Nasun enggu si Nasun i ama ni

ⁱ4:12 **Si Yahuda** na isa kanu sapulu enggu dua a wata a mama nu Nabi Yakub.

^j4:17 **Su Daud** na ali sa langun a wata ni Yisi enggu sekanin su pedtawagen tanu sa Nabi Daud a nabaluy a sultan sa Israil.

Salmun. ²¹ Na si Salmun menem i ama ni Buas enggu si Buas i ama ni Ubid.

²² Si Ubid menem i ama ni Yisi enggu si Yisi i ama nu Daud.

Wassalam